

Eventuell utredning av muligheter for fusjon med Høgskolen – Intern Høring HF

Utkast til høringssvar fra IF til diskusjon i ekstraordinært møte i Instituttrådet 9.1.2015

Ved Institutt for fremmedspråk har vi behandlet høringsuttalelsen på følgende måte:

Høringsbrevet med vedlegg ble sendt ut til alle ved IF 29.1. med oppfordring til individuelle innspill med svarfrist til leder 5.2. Saken har dessuten vært drøftet i instituttets forskningsutvalg. På bakgrunn av innspill og diskusjon i ledergruppen ble det laget et utkast til høringssvar som ble lagt fram i et ekstraordinært instituttrådsmøte 9. 2. Herværende svar gjenspeiler de synspunkter som er kommet frem under høringsrunden. De fleste individuelle innspill som IF har fått under høringsrunden kommer fra ansatte på engelskfaget, men under diskusjonene i FU var det flere fag som uttrykte bekymring for en fusjon.

IF er enig med fakultetet i at dette er en kompleks sak og at vi ikke kan gi grundige og gjennomarbeidede svar på bakgrunn av de høringsdokumentene som foreligger innen den korte fristen vi har fått. Vi vil likevel gjøre rede for våre synspunkter slik saken står i dag. For Institutt for fremmedspråk vil en fusjon med Høgskolen i Bergen først og fremst gjelde de studieprogram og fag som institusjonene har felles, dvs. lærer/lektorutdanning og engelskfaget. Når det gjelder lektorprogrammet ved UiB, vil det komme egne innspill fra Programstyret og fra Programutvalget for lærerutdanning ved Det humanistiske fakultet (PUHF).

Høringssvaret vårt er strukturert etter de momentene som er listet i høringsbrevet slik fakultetet har bedt oss om. Men før vi går inn på enkeltmomentene vil vi uttrykke en generell bekymring for en eventuell fusjon mellom UiB og HiB: Universitetets samfunnsoppdrag er fokusert rundt dannelse, kritisk refleksjon og det å generere ny kunnskap og grunnforskning. Dette reflekteres i våre forskningsbaserte utdanninger. Høgskolens oppdrag, på den annen side, er først og fremst å tilby profesjonsutdanninger hvor praksis er en stor del av utdanningen. Dette betyr at forholdet mellom forskning og undervisning i vesentlig grad skiller universitetene fra høgskolene.

Utdanningskvalitet

Engelskfaget ved IF har allerede erfart utfordringene i å skulle tilpasse seg lektorprogrammet ved UiB og ønsker nå å konsolidere og styrke de ordinære BA og MA programmene fremfor

ytterligere justeringer for å tilpasse seg lærerutdanningen ved HiB. For (deler av) engelskfaget er det dessuten viktig at lærerstudentene kan skrive masteroppgaver innenfor disiplinene i det ordinære MA programmet og at ikke alle masteroppgaver innenfor lærerutdanningen må ha en fagdidaktisk vinkling.

Slik IF ser det vil en fusjon med HiB ikke gi økt studiekvalitet, men derimot føre til en utvanning av studiekvaliteten ved at undervisningen blir mer instrumentell for å tilpasse seg profesjonsutdanningene.

Forskningstid

Premissene for forskningstid er forskjellige ved de to institusjonene og det bør være en forutsetning at alle ansatte arbeider på samme vilkår. Det betyr at det ville kreve adskillige ressurser å sikre alle ansatte de samme arbeidsvilkår når det gjelder forskningstid. For å kunne opprettholde uavhengig grunnforskning på et høyt nivå er det viktig å verne om forskningstiden. Det er også uttrykt bekymring over at en fusjon vil kunne føre til en dreining fra forsker-initiert grunnforskning til mer oppdragsforskning og utdanningsforskning.

Kompetanseutvikling og stillingsstruktur

Ved UiB har de vitenskapelige ansatte i førstestillinger og professorater normalt en forskningstid på 46 % noe som sikrer oss forskningsbasert undervisning. I tillegg har man muligheter for å søke forskningstermin hvert tredje år. Selv om høgskolene har både ansatte førsteamanuenser og professorer er fordelingsnøkkelen mellom forskning og undervisning basert på en annen fordelingsmodell hvor de ansatte må søke om forskningstid i konkurranse med hverandre, og de har ikke muligheter til å søke om forskningstermin. Dette medfører at de ansatte ved høgskolene har et høyere antall undervisningstimer og liten eller ingen tid til forskning.

Organisatoriske endringer på fakultet og instituttnivå

En annen bekymring er at en fusjon vil føre til store uoversiktlige administrative enheter og at de vitenskapelige ansatte vil få mindre innflytelse i organisasjonen.

Relasjonene til andre høgskoler på Vestlandet ved fusjon med HiB

IF har nylig startet et samarbeid med alle høyskolene i UH-NettVest om samarbeid om undervisning i andre fremmedspråk i lærerutdanningens fjerde år. Dette samarbeidet kan videreføres og er helt uavhengig av en evt. fusjon.

Andre forhold som instituttet mener har særlig betydning for egen virksomhet.

Utover ovennevnte konsekvenser for IF kunne tilføre HiB undervisning i ni fremmedspråk. Tre av disse (fransk, spansk og tysk) er i dag de tre største fremmedspråkene (etter engelsk) i skolen i dag, men det gis ikke tilbud om undervisningskompetanse i noen av disse fagene ved HiB, eller ved noen av de andre lærerutdanningsinstitusjonene i region Vest. IF samarbeider i dag med UH-NettVest om å tilby undervisningskompetanse i de nevnte språkene til lærerstudenter ved skolene i UH-NettVest. Kunnskaper i de andre fremmedspråkene ved IF (arabisk, italiensk, japansk, kinesisk, portugisisk og russisk) vil også kunne være av interesse for noen av HiB sine studieprogram (f.eks. lærerutdanningen og ingeniørstudier). Samarbeid på disse områdene vil imidlertid kunne gjennomføres uten strukturelle endringer av det omfanget en fusjon ville medføre.

I høringsbrevet fra rektoratet heter det at UiB mener "strukturelle endringer er ønskelig hvis det støtter opp om og legger til rette for økt kvalitet i forskning, utdanning og innovasjon, flere fremragende fagmiljøer og en tydelig videreutvikling av samarbeidet med samfunnslivet innenfor rammen av fullskalauniversitet". Slik IF ser det vil en fusjon med HiB ikke føre til økt kvalitet verken i forskning eller utdanning og det vil heller ikke være effektiviserende eller ressursbesparende.

På denne bakgrunn mener IF at en fusjon med HiB ikke er ønskelig og at det derfor ikke er grunn til at saken utredes nærmere. Dersom man likevel skal utrede dette nærmere ønsker IF at dette blir en åpen og uavhengig utredning.